

Vědecká diplomacie ČR v Izraeli (2025)

Česká vědecká diplomacie v Izraeli v roce 2025 navzdory omezením způsobeným bezpečnostní situací pokračovala v systematickém propojování českých univerzit, výzkumných organizací, nemocnic a zástupců inovačního prostředí s izraelským vědeckotechnologickým ekosystémem. Izrael díky vysoce rozvinutému výzkumnému a inovačnímu zázemí představoval pro Českou republiku strategického partnera, zejména v oblasti výměny informací, rozvoje vědecké spolupráce a sdílení přístupů k podpoře inovací. Intenzivní komunikace probíhala především s Ministry of Innovation, Science and Technology (MOST) a Israel Innovation Authority (IIA), které hrají klíčovou roli v nastavení vědní a inovační politiky, financování výzkumu a internacionalizaci izraelského vědeckého prostředí. Společným cílem bylo mimo jiné posílení účasti českých a izraelských institucí v mezinárodních programech, zejména v rámci Horizon Europe.

Rozvíjela se spolupráce se všemi hlavními izraelskými univerzitami — Tel Aviv University, Technionem, Weizmann Institute of Science, Ben-Gurion University of the Negev, Hebrew University of Jerusalem, Bar-Ilan University a University of Haifa — a to jak na úrovni jejich vedení, tak i prostřednictvím fakult, výzkumných center a technologických transferových společností, jako jsou Yeda, Ramot či BGN Technologies. Tématy společných aktivit byly medicína, biotechnologie, umělá inteligence, kybernetická bezpečnost, klimatické technologie, digitalizace i humanitní vědy. Důležitým posunem bylo uzavření memoranda mezi Grantovou agenturou ČR a Israel Science Foundation, které vytváří rámec pro společné projekty základního výzkumu s plánovaným spuštěním prvních výzev v roce 2026. Tímto krokem se doplnila již existující spolupráce v aplikovaném výzkumu zajišťovaná Technologickou agenturou ČR ve spolupráci s Israel Innovation Authority.

Významná byla i spolupráce v oblasti zdravotnictví – například projekt využívání 3D tisku v chirurgické praxi mezi Masarykovou nemocnicí v Ústí nad Labem a nemocnicí Ichilov v Tel Avivu, memorandum mezi MMN Jilemnice a Semily a Loewenstein Rehabilitation Medical Center v Raananě nebo aktivity v oblasti digital health, diagnostických technologií, longevity a biomedicíny. Zároveň pokračovalo systematické propojování s izraelským inovačním a podnikatelským prostředím prostřednictvím technologických parků, jako jsou Advanced Technologies Park Beersheva (s vazbou na ŠAVŠ Mladá Boleslav), Har Hotzvim v Jeruzalémě či Rehovot Science Park, a dále skrze inovační platformy a inkubátory typu Startup Nation Central, IWB, ISERD, Cyber7, HealthIL, EcoMotion, AION Labs, DeserTech, Hadassah Medical Center Innovation Hub, Ichilov Innovation Division nebo Ibtikar BaseCamp. Tyto organizace přispívaly k lepší orientaci českých aktérů v technologických trendech a napomáhaly vzniku mezinárodních projektů a kontaktů s průmyslovými partnery.

Na české straně se do spolupráce zapojily: Úřad ministra pro vědu, výzkum a inovace, Ministerstvo zahraničních věcí – Odbor ekonomické diplomacie, Kancelář prezidenta republiky, Technologická agentura ČR, Grantová agentura ČR, Akademie věd ČR, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo dopravy. Mezi aktivně zapojené univerzity patřily Univerzita Karlova, České vysoké učení technické v Praze, Vysoké učení technické v Brně, Masarykova univerzita, Univerzita Palackého v Olomouci, Škoda Auto vysoká škola, Univerzita Hradec Králové, Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Vysoká škola chemicko-technologická v Praze a Univerzita obrany. Do spolupráce se zapojil také Ústav organické chemie a biochemie AV ČR, Nadace Neuron a Česko-izraelská smíšená obchodní komora. Doplnkem těchto aktivit byla kulturní a paměťová diplomacie včetně spolupráce s Památníkem Terezín a Židovským muzeem v Praze. Odborné návštěvy, konference a stáže pak pomáhaly udržovat kontinuitu společných projektů i v době omezených možností cestovat do Izraele.

Úřad vlády České republiky: rozšiřování spolupráce s izraelskými institucemi v oblasti AI, kyberbezpečnosti a zdravotnických inovací

V průběhu roku 2025 proběhly dvě klíčové zahraniční pracovní návštěvy nejvyššího vedení resortu vědy, výzkumu a inovací, které zásadním způsobem přispěly k prohloubení česko-izraelské spolupráce v oblastech strategických technologií, inovací a vědecké diplomacie.

Ministr pro vědu, výzkum a inovace Marek Ženíšek vykonal ve dnech 5.–9. února 2025 oficiální návštěvu Izraele, jejímž cílem bylo posílení dvoustranných vazeb ve výzkumu, technologickém rozvoji a bezpečnostně-výzkumné oblasti. Program zahrnoval jednání a odborné návštěvy na Ben-Gurionově univerzitě v Negevu, v kyberbezpečnostním ekosystému v Beerševě a na vybraných archeologických lokalitách, stejně jako konzultace v oblasti kulturní diplomacie. Program byl několikrát upravován v reakci na aktuální bezpečnostní situaci, přesto se návštěva uskutečnila v plném rozsahu a přinesla řadu konkrétních podnětů pro další bilaterální projekty.

Na tuto cestu navázala oficiální pracovní mise náměstkyně ministryně Jany Havlíkové, která proběhla ve dnech 26. srpna – 3. září 2025. Návštěva byla hodnocena jako mimořádně úspěšná a významně posílila institucionální i politické vztahy mezi oběma zeměmi. Program zahrnoval jednání v Peresově centru pro mír a inovace, detailní pracovní schůzky s vedením Israel Innovation Authority k financování inovací a zapojení Izraele do evropských rámcových programů (zejména Horizon Europe), návštěvy špičkových výzkumných, zdravotnických a technologických institucí a účast na konferenci Beyond Horizon 2025. V rámci politické dimenze delegace absolvovala rovněž jednání na nejvyšší úrovni v Jeruzalémě, včetně setkání s prezidentem Isaakem Herzogem a ministryní pro vědu Gilou Gamliel, kteří ocenili dlouhodobou podporu České republiky a projevíli zájem o další rozšiřování společných iniciativ.

Obě návštěvy výrazně přispěly k posílení česko-izraelské spolupráce v oblastech kybernetické bezpečnosti, umělé inteligence, biověd a zdravotnických inovací, pokročilé výroby, klimatických technologií, vodního hospodářství a kvantových technologií. Zároveň vytvořily nové příležitosti pro univerzitní a institucionální partnerství, mobilitu výzkumných pracovníků a společné projekty v rámci evropských i bilaterálních programů.